

Driekwart gemeenten laat nog niet toe dat huisdier met hun baasje wordt begraven

Onderzoek DELA: Meer duidelijkheid nodig om nauwe band tussen mens en dier ook na dood te eren

Amper een kwart van de gemeenten in België geeft baasjes vandaag de mogelijkheid om na hun dood herenigd te worden met hun overleden huisdier. Dat blijkt uit een grootschalig onderzoek van uitvaartspecialist DELA bij Belgische steden en gemeenten naar aanleiding van de eerste verjaardag van het nieuwe decreet. “Hoewel een op de drie steden plannen heeft om in 2025 de mogelijkheid te bieden, blijft er voor inwoners veel onduidelijkheid over wat wel en niet kan”, besluit DELA.

De Vlaamse regering maakte het steden en gemeenten in februari 2024 mogelijk om baasjes met hun geliefkoosde huisdieren te laten begraven. In Wallonië kan het officieel vanaf september 2024. Maar maanden later blijkt dat slechts een kwart van de Belgische gemeenten die optie ook echt aanbiedt aan hun inwoners.

Lien Verfaillie, woordvoester van uitvaartspecialist DELA: *“De urne met daarin de assen van de hond, kat of ander gezelschapsdier mag voortaan in de kist van de overledene worden geplaatst bij een begrafenis of worden bijgezet na een crematie. Voorwaarde is wel dat het lokale bestuur het decreet opneemt in het gemeentereglement. En dat verloopt heel traag in België. Slechts mondjesmaat zie je gemeenten waar het al kan. Dat zou sneller mogen, want voor veel mensen is het een troostende gedachte om niet alleen het leven, maar ook de laatste rustplaats met hun trouwe metgezel te delen.”*

1 op 3 gemeenten wil het snel mogelijk maken

Een op de drie Franstalige gemeenten (34%) biedt de mogelijkheid vandaag al aan. Bij de Nederlandstalige gemeenten gaat het om een op de zeven (15%). De helft van de gemeenten (49%) waar het niét mogelijk is, geeft aan voorlopig geen plannen te hebben om de mogelijkheid in te voeren. Een kwart (28%) is dat wél van plan. De meerderheid van hen wil dit zelfs voor eind 2025 realiseren.

Lien Verfaillie: *“Het is goed om te zien dat steden en gemeenten de intentie hebben om mee te gaan met hun tijd. In onze uitvaartcentra krijgen we vrij regelmatig de vraag van familieleden van nabestaanden of de urne van het huisdier mee kan worden begraven. Het gebeurt ook dat mensen dat hebben aangegeven in hun laatste wilsbeschikking. Toch merken we dat veel mensen nog niet weten wat er precies wel kan en mag. Daarover is er meer en duidelijkere communicatie nodig vanuit de overheid en de steden en gemeenten.”*

De 7 vaakst gestelde vragen

Een jaar geleden werd het decreet goedgekeurd om samen met je huisdier begraven te worden. Toch is er nog altijd heel wat onduidelijkheid over wat wel kan en wat niet. DELA lijst de zeven vaakst gestelde vragen op die uitvaartondernemers krijgen.

Wat zijn de opties als je huisdier overlijdt?

In je tuin begraven

Weegt het dier minder dan 10 kg en is het overleden aan een natuurlijke dood? Dan mag je het in de tuin begraven als het politiereglement van je gemeente dat toelaat en het je eigen tuin is. Begraaf je je trouwe viervoeter in iemands anders tuin dan heb je toestemming van de eigenaar nodig.

Crematie en dierenbegraafplaatsen

Je kan je huisdier ook laten cremen bij een dierencrematorium. Als je dat wenst, kun je een urne krijgen waarin je de as van je dier kunt bewaren. Een andere optie is om het een laatste rustplek te geven op een dierenbegraafplaats. Daarnaast hebben heel wat gemeenten een centrale inzamelplaats waaraan een georganiseerde ophaling is gekoppeld. Geef je het liever mee aan de dierenarts? Dan vertrouwt die het lichaam toe aan een instelling die is gespecialiseerd in de verbranding van dierlijke overschotten. Opgelet: deze opties zijn niet gratis.

Samen met baasje begraven

Sinds vorig jaar is het mogelijk dat de assen van eerder overleden huisdieren samen met hun overleden baasje begraven worden, op voorwaarde dat dit in het gemeentelijk reglement werd opgenomen.

Welke dieren komen in aanmerking om samen met hun baasje begraven te worden?

Het decreet heeft het over gezelschapsdieren: elk dier dat tam is en traditioneel in huis gehouden wordt voor gezelschap of emotionele steun. We spreken dus over honden, katten, parkieten... Maar de regels kunnen verschillen van gemeente tot gemeente.

Moet je bij leven de wens kenbaar maken om met je huisdieren begraven te worden, en hoe doe je dat dan?

Ja, het is aan te raden om deze wens bij leven kenbaar te maken. Je kan dit bijvoorbeeld bij een voorafregeling bij je uitvaartondernemer bespreken, of je kan het opnemen in je laatste wilsbeschikking. Om zeker te zijn dat je nabestaanden jouw laatste wensen respecteren, kan je je laatste wilsbeschikking laten registreren in jouw gemeente.

Moet het huisdier reeds overleden zijn om bijgeplaatst te worden?

Ja, enkel de as van een eerder overleden en gecremeerd huisdier kan worden bijgezet in het graf van het baasje. Dit betekent dat je een huisdier niet mag laten inslapen om het mee te laten begraven of bij te zetten bij de overleden eigenaar. De urne kan bijgezet worden in een gewoon graf, een columbarium of urnenveld. De afmetingen van het graf of de nis in het columbarium moeten het bijzetten wel toelaten.

Kan ik samen met meerdere huisdieren begraven worden?

Ja, dat kan, op voorwaarde dat er voldoende plaats is. Er moet ook nog voldoende ruimte zijn voor overleden personen die later eventueel bijgezet of begraven worden.

Moeten beide urnen tegelijkertijd begraven worden?

Ja, de bijzetting van de urne van het huisdier moet gelijktijdig plaatsvinden met de begrafenis of bijzetting van de eigenaar. Het is dus niet mogelijk om op een later moment de urne van het huisdier toe te voegen.

Zijn er specifieke regels voor de urne van het huisdier?

De as van het huisdier moet in een aparte urne die niet te veel plaats mag innemen, zodat die mee in de kist past, of makkelijk kan worden bijgezet op de daarvoor bestemde plek op een begraafplaats. De urne met de as van het huisdier mag niet van biologisch afbreekbaar materiaal zijn. Assen van mens en dier mogen immers niet vermengd worden. Bovendien is het niet toegestaan om de as van het huisdier uit te strooien op strooiweides van de gemeentelijke begraafplaatsen, ook niet bij latere ontruiming.

Over het onderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd door onderzoeksbureau iVOX in opdracht van DELA tussen 2 oktober en 21 oktober bij de 581 Belgische steden en gemeenten in België. De online data werden aangevuld via telefonische opvolging door onderzoeksbureau MAS. Dit rapport is een weerslag van de combinatie van online en telefoon. Alle steden en gemeenten werden bevraagd, 218 van hen beantwoordden de vragenlijst.

Over DELA

DELA staat voor "Draagt Elkanders Lasten" en maakt deel uit van een coöperatie. DELA is gespecialiseerd in alles wat van ver of dichtbij te maken heeft met afscheid en ontzorgt mensen op één van de moeilijkste momenten van hun leven: het afscheid van een dierbare. Onze organisatie bestaat reeds meer dan 85 jaar en is sinds 1989 aanwezig in België, waar ze bijna 800 medewerkers telt die helpen vóór, tijdens en na een uitvaart. DELA is vooral gekend als uitvaartverzekeraar, maar heeft ook een 70-tal hooggekwalificeerde uitvaartcentra op meer dan 120 locaties in België, 3 crematoria en een repatriëringscentrum op de luchthaven van Zaventem. Bovendien staan een 30-tal consulenten nabestaandenzorg dagelijks klaar om de nabestaanden na de uitvaart te helpen met praktische en administratieve beslommeringen. DELA doet ongeveer 80% van de repatrieringen en begraaft 1 op de 10 Belgen. DELA staat er dan ook om gekend dé uitvaartspecialist van België te zijn. Vanuit haar sociale betrokkenheid richtte DELA het DELAfonds op, dat initiatieven steunt die het moeilijke moment rondom het afscheid draaglijker willen maken.